

5. ročník – látka od 8. 6. do konce školního roku

Jedná se o větší objem učiva, který si můžete rozprostřít do posledních tří týdnů.

Pracovní sešit:

- str. 47 – celá
- str. 48 - celá
- str. 49 – Čajkovskij, Wagner
- str. 56 – celá
- str. 57 – pouze levá půlka (česká národní škola)
- str. 63 - celá
- str. 64 – celá
- str. 65 – Janáček, Martinů

Informace z těchto stránek vám poslouží k vyplnění pracovního listu.

Odpovědi na pracovní list mi pošlete ve Wordu.

Děkuji

Doplnění k hudbě dvacátého století:

Směry dvacátého století:

- punctualismus – Skladby psané touto technikou se vyznačují tím, že pomyslná melodie není napsána tak jako by ji napsal skladatel třeba v období romantismu, ale je „rozházena do oktáv“. Například tři tóny jsou ve velké oktávě, dva v tříčárkované, další tři v malé atd. Většinou se to používalo jenom v části skladby.
- folklorismus – Skladatelé, kteří psali v tomto směru se snažili používat prvky typické pro lidový folklor. Nesnažili se ho napodobovat, ale používaly jeho prvky ve vlastních skladbách. Do folklorismu patří třeba Leoš Janáček, nebo částí své tvorby Igor Stravinskij. Stravinského nejslavnější balet Svěcení jara je inspirován svátkem vítání jara na pohanské v pohanské části Ruska.
- elektroakustická hudba – tento směr používá ve skladbách buď uměle vytvořené zvuky, nebo různými prostředky záměrně skresluje zvuk reálných hudebních nástrojů.
- aleatorika – Tento směr se snaží dát maximální prostor náhodě. Skladatel si například házel kostkou, aby se dozvěděl, jak má skladba pokračovat.
- dodekafonie – Jedná se o hudbu propočítanou matematicky. Každá stupnice se skládá z 12ti půltónů. Skladatel si z nich sestaví podle určitých pravidel melodickou linku, tzv. řadu se kterou potom pracuje. Je tam například pravidlo, že žádnou notu nesmí použít znovu dříve, než použije všechny ostatní. Je zakázáno používat jakékoliv dosud používané akordy. Tato hudba je tzv. atonální, to znamená, že se nedá určit v jaké tónině skladba je. Je to poměrně obtížně poslouchatelné.
- témbrová hudba – Témbrová hudba záměrně potlačuje melodii a rytmus. Skladateli se jedná především o barvu zvuku jako takového.

Doporučený poslech – odkazy na youtube

Nikolaj Rimskij Korsakov – Šeherezáda

<https://www.youtube.com/watch?v=SQNymNaTr-Y>

Frederik Chopin – Revoluční etuda

<https://www.youtube.com/watch?v=g1uLrHq9TDg>

Petr Iljič Čajkovskij – Klavírní koncert č. 1 b moll

https://www.youtube.com/watch?v=Ybg2BEy_pu0

Petr Iljič Čajkovskij – Suita z baletu Louskáček (suita = výběr)

https://www.youtube.com/watch?v=M8J8urC_8Jw

Richard Wagner – Jízda valkýr z opery Valkýra

<https://www.youtube.com/watch?v=P73Z6291Pt8>

Claude Debussy – Moře

<https://www.youtube.com/watch?v=FOCucJw7iT8>

Maurice Ravel – Bolero

<https://www.youtube.com/watch?v=dZDiaRZy0Ak>

Igor Stravinskij – ukázka z baletu Svěcení jara

určitě si poslechněte zhruba od třicáté minuty do konce

<https://www.youtube.com/watch?v=gNZGD6qL2kQ>

Arnold Schönberg – Dechový kvintet

<https://www.youtube.com/watch?v=VUEj5q43nec>

Leoš Janáček – Sinfonietta

<https://www.youtube.com/watch?v=WtxDxqUCJkg>

Pracovní list č. 7.5

1. Které období označujeme v hudbě jako romantismus?
2. Jak se v romantismu změnilo postavení hudebního skladatele oproti předchozím obdobím (baroku a klasicismu)?
3. V souvislosti s hudebním romantismem se mluví o tzv. „národních školách“. Odkud brali skladatelé inspiraci k tvorbě takovýchto skladeb? Jmenuj alespoň jednu českou skladbu, která odráží vlivy českého prostředí.
4. Je pravda, že housle a ostatní smyčcové nástroje zaznamenaly během romantismu zásadní vývoj směrem k dnešní podobě?
5. Které hudební nástroje dostaly během období romantismu prakticky dnešní podobu?
6. Které hudební nástroje vznikly v období romantismu úplně nové.
7. Které hudební druhy převzal romantismus z klasicismu? (alespoň 3)
8. Napiš jeden hudební druh, který vzniknul jako nový?
9. V období romantismu vznikl také přístroj, který nám pomáhá držet tempo při nácviu skladby. Jak se tento přístroj nazývá a kdo jej vynalezl?
10. Který hudební skladatel je autorem skladby Šeherezáda?
11. Jaké národnosti tento skladatel byl?
12. Frederik Chopin (čte se Šopén) je nejslavnějším polským skladatelem všech dob. Pro který hudební nástroj hlavně psal?
13. Proč se Robert Schumann nestal sólovým klavíristou, i když k tomu měl nakročeno?
14. R. Schumann napsal dvě sbírky určené dětem. Které?
15. Se kterým českým skladatelem se přátelil Petr Iljič Čajkovskij? Dokonce ho v Praze třikrát navštívil.
16. Napiš názvy dvou nejznámějších oper od Čajkovského.
17. Napiš názvy třech Čajkovského nejznámějších baletů.
18. Čajkovskij napsal tři klavírní koncerty. Ve které tónině je ten první a zároveň nejslavnější?

19. Ve které pobaltské zemi žil nějakou dobu německý skladatel Richard Wagner?
20. Richard Wagner psal hlavně opery, napiš názvy alespoň tří.
21. Jak se jmenuje Wagnerův cyklus čtyř oper?
22. Který hudební skladatel je vynálezcem symfonické básně?
23. Který hudební směr vznikl z počátku dvacátého století ve Francii? Vychází především z malířství.
24. Kteří dva francouzští skladatelé jsou hlavními představiteli tohoto směru? Jeden z nich napsal skladbu z názvem Bolero, druhý Moře.
25. Který hudební nástroj hraje v Boleru od začátku až do konce bez přestání?
26. Tito skladatelé se snažili objevovat nové zvukové možnosti orchestru. Jak?
27. Pro dvacáté století je typické, že vedle sebe existuje několik hudebních směrů. Napiš který popisují:
- skladatel tvoří hudbu za použití prvku náhody=
 - hudba, která je matematicky propočítaná, skladatel pracuje z řadou vytvořenou z dvanácti půltónů tak, že žádnou notu nesmí použít znovu, dokud nepoužije všechny ostatní =
 - hudba ve které je melodie rozházená do vzdálených oktáv, např. dva tóny v kontraoktávě, tři tóny v tříčárkované oktávě =
 - hudební směr, který používá uměle vytvořené zvuky, nebo zvuk reálných hudebních nástrojů, který je nějakým způsobem upravován =
 - hudební směr, který záměrně potlačuje melodii, důležitá je pro něj především barva zvuku =
28. Který hudební skladatel je zakladatelem dodekafonie?
29. Jak se jmenoval ruský skladatel z období dvacátého století, který se proslavil svými balety? Svěcení jara, Pták Ohnivák, Petruška.
30. Který český skladatel založil v Brně varhanickou školu, ze které později vznikla brněnská konzervatoř?
31. Tento skladatel je možná nejslavnějším skladatelem dvacátého století pokud jde o jeho opery. Napiš název alespoň dvou jeho oper.
32. Který český hudební skladatel se narodil v Poličce?